

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Onderwijs voor
de 21ste eeuw

Kris Van den
Branden

Is ons onderwijs nog mee met de tijd?

Met de deur in huis...

De wereld is drastisch veranderd, de school niet. En dus falen onze scholen niet. Ze zijn gewoon hopeloos verouderd.

(Wagner, 2008)

Waartoe dienen scholen?

- *Economisch perspectief*: voorbereiden op de arbeidsmarkt
- *Maatschappelijk-cultureel perspectief*: voorbereiden op participatie in maatschappelijk en cultureel leven; kritische, verantwoordelijke burgers
- *Persoonlijk ontwikkelingsperspectief*: persoonlijke ontplooiing, talentontwikkeling

Onderwijs 2032 Nederland

- Hoe kun je op school voorbereid worden op (nog niet bestaande) beroepen?
- Hoe kun je je ontwikkelen tot actieve, verantwoordelijke en sociale burgers?
- Wat kun je op school leren om je capaciteiten, talenten en interesses te ontdekken en ontwikkelen?

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/onderwijs-2032 en www.onderwijs2032.nl

economisch perspectief

persoonlijk perspectief

Sleutel-
competenties
21ste eeuw

maatschappelijk-cultureel
perspectief

Sleutelcompetenties voor de 21ste eeuw

taal en informatie doen werken
kennis doen werken
verbeelding doen werken
moderne technologie doen werken
sociale relaties doen werken
verandering doen werken
je eigen leer-kracht doen werken
je leven doen werken
het leven op deze planeet doen werken

(zie o.a. *Dumont et al, 2010; Europees Parlement, 2006; Gardner, 2008; Marzano & Heflebower, 2011; OECD, 2005; Partnership for 21th century skills, 2009; Trilling and Fadel, 2011; Van den Branden, 2012; Van den Branden, te verschijnen; Wagner, 2008*)

Dat roept vragen op....

- Moeten de vakken dan afgeschaft worden?
- Gaat het niveau niet omlaag?
- Is er een draagvlak voor die sleutelcompetenties?
- Is er tijd om aan die sleutelcompetenties te werken?
- Gelden die sleutelcompetenties voor alle leerlingen in alle studierichtingen?
- Welke mensen willen we vormen?

Welke mensen willen we vormen?

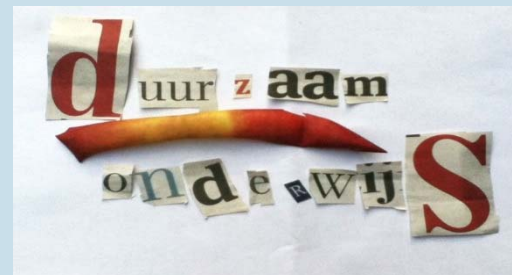
- Mensen in balans

“We hebben mensen nodig die in balans zijn met zichzelf, anderen en hun omgeving. Mensen die persoonlijke, sociale, maatschappelijke, economische en ecologische belangen evenwichtig kunnen verzoenen... We hebben mensen nodig die niet alleen goed kunnen redeneren, maar ook gedreven zijn om goed te doen” (Van den Branden, te verschijnen)

- Curriculum in balans

Duurzaam onderwijs?

- *Cruciale competenties worden ontwikkeld:* leerlingen en studenten ontwikkelen de competenties die cruciaal zijn voor hun toekomstig leven en voor de toekomst van de planeet.
- *Energie voor leren wordt hernieuwd:* de energie die leerlingen en studenten investeren in onderwijs wordt maximaal omgezet in leren en ontwikkeling, wat op haar beurt nieuwe energie voor leren oplevert.
- *Er gaat geen talent verloren:* onderwijs werkt optimaal voor elke leerling/student, ongeacht zijn of haar achtergrond.

Duurzaam onderwijs

- De leraar maakt het cruciale verschil

“The quality of an education cannot exceed the quality of its teachers” (McKinsey-rapport, p. 17)

- Geen hervorming zonder vorming van leraren

Van expert-leraren naar expert-teams

“Ook in dit opzicht zal onderwijs een sociale bocht moeten nemen. Waarschijnlijk vormen schoolteams de potentieel meest krachtige leergemeenschappen op aarde. Maar opdat schoolteams echt professionele leergemeenschappen kunnen worden, moet de beschikbare – en schier onuitputtelijke – energie-voor-leren van een schoolteam op gepaste wijze aangeboord worden.”

(Visietekst duurzaam onderwijs, p. 11)

Referenties

- Bogaert, N. & Van den Branden, K. (2011). *Handboek taalbeleid secundair onderwijs*. Leuven: ACCO.
- Dumont, H., Istance, D., & Benavides, F. (Eds.) (2010). *The nature of learning. Using Research to Inspire Practice*. Paris: OECD.
- Europees Parlement (2006). Sleutelcompetenties voor een leven lang leren – Een Europees Referentiekader. Bijlage bij Aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren. *Publicatieblad van de Europese Unie*, 30/12/2006, L394/13-18.
- Gardner, H. (2008). *5 Minds for the future*. Boston: Harvard Business Press.
- Marzano, R., & Heflebower, T. (2011). *Teaching and Assessing 21st Century Skills*. Cheltenham: Hawker Brownlow Education.
- McKinsey & Company (2010). *How the world's best-performing school systems come out on top*. London: McKinsey & Company.
- Partnership for 21st Century Skills. *P21 Framework Definitions*. Available online: <http://www.p21.org/our-work/p21-framework> (accessed on 12 January 2015).
- Trilling, B., & Fadel, C. (2011). *21th Century skills. Learning for life in our times*. San Fransisco: Jossey-Bass.
- Van den Branden, 2012. Visietekst duurzaam onderwijs. Zie www.duurzaamonderwijs.com
- Van den Branden (te verschijnen). *Onderwijs voor de 21ste eeuw. Een boek voor leerkrachten en ouders*. Leuven: ACCO.
- Wagner, T. (2008). *The Global Achievement Gap*. New York: Basic Books.
- Willingham, D. (2009). *Why don't students like schools?* San Fransisco: Jossey-Bass.
- Zie ook www.duurzaamonderwijs.com